

REDAKČNÍ ÚVODNÍK / EDITORIAL COMMENT

Babylónské zamyšlení / Babylonian Meditation

Naděžda Morávková

Nechť se laskavý čtenář neděsí, necht' se neobává o přičetnost redakční rady, pod názvem se totiž skrývá lehce fejetónní úvaha inspirovaná návratem ze 17. konference Mezinárodní asociace orální historie (International Oral History Association – IOHA), konané 3.–7. září 2012 v argentinském Buenos Aires. Nepůjde o zprávu o konferenci, tu je možné najít v tomto čísle též, v sekci Zprávy, z pera člena redakční rady Michala Louče, půjde spíš o úvahy jazykové, lépe řečeno tlumočnické. Po týdnu jinak zajímavého a podnětného orálně historického „rojení“ v Buenos Aires totiž asi leckdo blíže pochopil biblický příběh o Babylónské věži a význam porozumění mezi různými jazyky mluvícími skupinami. Přestože španělština je jistě velmi krásným jazykem, přestože bezesporu patří mezi jazyky světové, málo platné, dnešním jaksí univerzálním jazykem je přece jen spíše angličtina, minimálně pro velkou část světa. Ne že by tento úvodník nabádal k nadvládě angličtiny a jakési monolingválnosti v odborném světě, ale tlumočení jinojazyčných příspěvků do ní na mezinárodních odborných fórech by dnes mělo být myslím samozřejmé. Přestože na hlavních společných jednáních simultánní tlumočení zajištěno bylo, jednotlivé panely, které byly ale v podstatě onou hlavní tvůrčí historickou dílnou, velmi trpěly nedostatečným tlumočením do angličtiny, o mnohých diskusích nemluvě. Dá se to považovat za nešťastný handicap jinak velmi inspirativní a zajímavé přehledky práce a zkušeností kolegů orálních historiků z nejrůznějších částí světa. Kdo však přijel zhýčkan minulou konferencí v Praze, byl nepříjemně zaskočen, pokud neovládal španělštinu a neměl popřípadě štěstí, že referent připravil alespoň PowerPoint prezentaci v angličtině, mohl si pouze domýšlet, o čem nejspíš příspěvek pojednává. O zapojení do diskuse potom mohla být stěží řeč. V minulém čísle časopisu MEMO se redakce omlouvala čtenářům, že původní záměr vydávat časopis jako plně bilingvální,

MEMO 2012/1

tedy česko-anglický, bude nutné prozatím z finančních důvodů poněkud okleštit a odložit. Zkušenosti z celosvětového orálně historického kongresu však nutí redakci maximálně zvýšit úsilí k získání potřebných finančních prostředků na kvalitní překlady, neboť monojazyčný text (o to více zvážíme-li odborný dosah českého jazyka) je dnes v jistém slova smyslu plýtváním úsilí autorů vzhledem k efektivitě účinku a množství potencionálních čtenářů příspěvků. Redakce zatím nemůže s přesností slíbit, od kterého z následujících čísel bude moci již kýžený dvojjazyčný stav nastat, ale může slíbit, že jazyková problematika časopisu bude pro ni v nejbližší době prioritou. A to zejména s přihlédnutím k tomu, že značná část našich čtenářů se zmocňuje obsahu časopisu z internetového vydání, takže jediným omezením časopisu při jeho pronikání do nejrůznějších částí světa pak zůstává opravdu jen jazyk. Vážení čtenáři, redakce doufá ve Vaše pochopení a trpělivost a přeje příjemné a podnětné čtení na stránkách tohoto čísla.